

**Juha Aromaa**  
**Apulaismaajohtaja**  
**Greenpeace**

# Periaatepäätös

---

Greenpeace ei hyväksy periaatepäätöksen siirtämistä valtioneuvostolle vaan edellyttää, että eduskunta jatkossakin voi kumota periaatepäätöksen sellaisenaan tai päättää, että se jää sellaisenaan voimaan.

# Periaatepäätös

---

Lakiesityksessä ei ole määritelty voimassaoloaikaa periaatepäätökselle. Yhteiskunnan kokonaisedun kannalta ei ole järkevää, että energiamarkkinoihin näin suuresti vaikuttavat hankkeet ovat “avoimia” määräämättömän ajan (vrt. Fennovoima).

# Periaatepäätös

---

Periaatepäätöksen tietosisältöä ei tule vähentää, ja siihen tulee jatkossakin sisällyttää myös sijaintipaikan ja teknologian yksityiskohtainen arviointi.

Myös kunnan suostumuksen on jatkossakin oltava edellytys ydinlaitosten jo myönteiselle periaatepäätökselle.

Myös ympäristövaikutusten arviointiprosessin päättävä perusteltu päätelmä on liitettävä periaatepäätöshakemukseen, eikä vasta rakentamislupahakemukseen, kuten lakiluonnos ehdottaa.

# Periaatepäätös

---

Greenpeace vaatii, että ydinlaitoshankkeen periaatepäätöshakemuksesta on jatkossakin hankittava Säteilyturvakeskuksen alustava turvallisuusarvio ja pyydetty lausunto ympäristöministeriöltä sekä suunnitellun ydinlaitoksen sijaintikunnan kunnanvaltuustolta ja naapurikunnilta.

# Lain 9. pykälä

---

Lain 9. pykälän mukaan “ydinlaitoksen on oltava niin turvallinen kuin kohtuudella on toteutettavissa. Ydinlaitoksen turvallisuutta on tarkasteltava kokonaisuutena ottaen huomioon inhimilliset, organisatoriset ja tekniset näkökohdat sekä näiden yhteisvaikutukset turvallisuuteen.”

Greenpeace kiinnittää huomiota kohtuullisuuden määritelmään ja toteaa, että turvallisuutta käsittelevän lain 9. luvun noudattamisen on oltava ehdotonta.

Keskeistä lain 9. luvun, jossa säädetään ydinlaitoksen turvallisuudesta, toteutumiseksi on turvata Säteilyturvakeskuksen itsenäisyys ja taattava Säteilyturvakeskukselle riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseen.

# 50 megawatin raja

---

Greenpeace ei hyväksy 296 pykälää, jossa lämpöteholtaan enintään 50 megawatin laitosten periaatepäätösannettaisiin työ- ja elinkeinoministeriölle. Raja-arvo on mielivaltaisen. Ydinvoiman riskit ovat olemassa kaikissa fissioon perustuvissa laitoksissa, eikä vastuu voi olla sektoriministeriöllä. Myös pienten reaktorien kohdalla on noudatettava samaa lupaa- ja päätösmenettelyä ilman poikkeuksia kuten suuremmissa laitoksissa. On myös mahdollista, että enintään 50 megawatin reaktoreita suunnitellaan sijoitettavan useamman kunnan alueelle siten, että alueellisesti syntyy merkittävä reaktorikeskittymä.

# Ydinjätteiden vienti ja tuonti

---

Emme hyväksy ydinjätteiden tuonnin ja viennin kiellon höllentämistä. Suomeen ei tule tuoda ydinjätteitä käsiteltäväksi.

# Huomioita lain vaikutuksista

---

“SMR-laitosten hyödyntäminen sähkön tuotannossa voisi lisätä sääriippumatonta sähkön tarjontaa, joka voisi hivenen vähentää sähkön hintojen vaihtelua. **Ydinvoimalla tuotettu sähkö korvaisi todennäköisesti pääasiassa uusiutuvalla energialla tapahtuvaa sähkön tuotantoa** ja hyvin vähäisessä määrin fossiilisilla polttoaineilla tapahtuvaa sähkön tuotantoa” (s.24)

→ TEM:n 25.3.2026 julkaiseman selvityksen mukaan 6 x 400 mw kokoinen SMR-ydinvoimala vaatisi 2,4-21,3 miljardin euron valtiontuen.

“SMR-laitosten hyödyntäminen sähkön tuotannossa voisi lisätä sääriippumatonta sähkön tarjontaa, joka voisi hivenen vähentää sähkön hintojen vaihtelua.” (s.24)

→ Markkinatalous toimii ratkaisuna. Jo nyt Suomessa toiminnassa ja rakenteilla 2026 lopppuun mennessä markkinaehtoisesti 1,7GW sähkön hintojen vaihtelua tasaavia akkuja.

# Huomioita lain vaikutuksista

---

“Ydinkaukolämmön tuotanto vähentäisi todennäköisesti bioenergian ja muiden polttoaineiden käyttöä kaukolämmön tuotannossa sekä **mahdollisesti jonkin verran sähköä käyttävien lämmitystapojen, kuten lämpöpumput ja sähkökattilat, hyödyntämistä**. Määrälliset vaikutukset riippuisivat siitä, kuinka moni kaupunki ja missä laajuudessa ottaisi ydinkaukolämpölaitoksia käyttöönsä.” (s.24)

→ Bioenergiaa ja polttamista tulee vähentää.

→ Lämpöpumppujen, sähkökattiloiden ja lämmön varastointiratkaisujen käyttöönottoa tulee edistää. **Jos lain implisiittisenä tavoitteena on lämmöntuotannon puhdistaminen, on syytä todeta, että tähän on huomattavan paljon helpompia, halvempia ja turvallisempia ja vähemmän valtion tukea vaativia vaihtoehtoja kuin ydinenergialain höllentäminen**. Esimerkkinä bioenergian verollepano.

→ Lisäksi syytä huomioida se, että mainitut sähkökattilat myös osaltaan tasaavat sähkön hintaheilahteluja ja luonnollisesti vähentävät polttoon perustuvaa lämmöntuotantoa.

# STUK-vaatimusten vähentäminen

---

“Ehdotetussa ydinenergialaissa vaatimusten määrä kasvaisi, koska laissa säädettäisiin kattavasti nykyistä käytäntöä vastaavat turvallisuusvaatimukset ja viranomaiskäsittelyt. STUK-määräyksissä esitettävien vaatimusten määrä vähenisi noin 70–80 prosenttia verrattuna nykyiseen STUK-määräys- ja YVL-ohjekokonaisuuteen[...] Säännösten yksityiskohtaisuuden vähentäminen **edellyttäisi samalla, että ydinlaitosten hankekehittäjiltä ja luvanhaltijoilta vaadittaisiin hyvää kykyä suunnitella toimintaa ja arvioida ehdottamiensa ratkaisujen turvallisuutta**”.

→ Miten varmistetaan, että hankekehittäjällä ja luvanhaltijalla on “hyvä kyky” arvioida turvallisuutta?

→ Suomen vahvuus on ollut luotettava säteilyturvaviranomainen → ydinvoiman hyväksyttävyydelle tekee hallaa STUK:n valvovan roolin pienentäminen ja turvallisuusvastuun sysääminen käytännössä ydinenergia-alan start upeille.

“Nykyisin edellytettyjä Säteilyturvakeskuksen hyväksymisiä ydinlaitoksessa sekä sen järjestelmien, rakenteiden ja laitteiden muutoksille korvattaisiin osin ilmoitusmenettelyllä.”

→ Emme hyväksy ilmoitusmenettelyä ydinturvallisuuteen vaikuttavissa muutoksissa.

Nykymuodossaan hallituksen esitys vaikuttaa siltä, että STUK:n työmäärä ydinturvallisuuden varmistamiseksi vain kasvaa tai vaihtoehtoisesti turvallisuuden taso heikkenee.

**Juha Aromaa**  
**[juha.aromaa@greenpeace.org](mailto:juha.aromaa@greenpeace.org)**  
**050 369 6202**